

بررسی مقایسه ای درآمد و اعتبار ابزاری و قطعی مالیات بر ارزش افزوده مؤدیان استان مازندران

عبداله کیانی راد^{۱*}، سید حسین نسل موسوی^۲

۱- کارشناس ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آمل، گروه حسابداری، آمل، مازندران، ایران. Email: Ab.k.radvar@gmail.com

۲- استادیار حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائمشهر، گروه حسابداری، قائمشهر، مازندران، ایران. Email: Nseyedhossein2@yahoo.com

چکیده

زندگی اجتماعی و برخورداری جامعه از مزایای زندگی جمعی، نیازمند یک سلسله قوانین و مقررات اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی می باشد که باید از سوی هریک از افراد جامعه رعایت شود، مالیات ارزش افزوده نیز از جمله این قوانین و مقررات می باشد. که با تدوین و اجرای آن می توان در جهت افزایش درآمدهای مالیاتی کوشید. به منظور شفاف سازی اطلاعات اقتصادی و توسعه عدالت مالیاتی، ماده ۱۶۹ مکرر را به مجموع قوانین وضع نمود. و هدف از اجرای آن، دریافت اطلاعات معاملات بین افراد و اطلاعات هر فعال اقتصادی صرفاً از طریق طرف مقابل معامله می باشد. در این تحقیق تلاش شد تا بررسی و شناخت تفاوت درآمد ابزاری با درآمد قطعی شده مؤدیان و تفاوت اعتبار ابزاری با اعتبار قطعی شده مؤدیان در نظام مالیات بر ارزش افزوده مورد بررسی قرار گیرد، براساس فرمول نمونه گیری گرجسی مورگان، حجم نمونه ای به تعداد ۲۰۲ پرونده شرکت های استخراجی حائز شرایط به صورت تصادفی انتخاب شد با توجه به نرمال نبودن داده ها برای بررسی فرضیه ها از آزمون یومن ویتنی بکار گرفته شده است. یافته های پژوهش نشان میدهد که شفاف سازی اطلاعات مالی از دیدگاه ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم تفاوت معنی داری با افزایش مالیات بر ارزش افزوده دارد.

واژه های کلیدی: شفاف سازی اطلاعات مالی، مالیات بر ارزش افزوده، اعتبار مالیاتی و ابزاری، درآمد ابزاری و قطعی

۱- مقدمه

مالیات ستانی بخصوص مالیات بر ارزش افزوده علاوه بر اینکه منبع درآمدی پایداری را برای تامین هزینه خدمات و کالاهای عمومی فراهم می کند، مزیت مهم دیگری نیز در بر دارد و آن اینکه، سازوکار مفیدی برای افزایش شفافیت اقتصادی به دست می دهد. محاسبه مجموع هزینه ها و درآمدهای اعضای جامعه، اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی، که با هدف محاسبه مالیات صورت می گیرد، زمینه مناسبی را فراهم می کند که به کمک آن می توان فعالیت های اقتصادی را به شیوه شفاف تری رصد کرد. اما از این مهم نیز نباید غافل شد که مالیات ستانی در شرایط ناشفاف اقتصادی به افزایش فرار مالیاتی و در نهایت تضعیف عدالت مالیاتی خواهد انجامید (سازمان امور مالیاتی کشور، ۱۳۹۴). به منظور شفاف سازی اطلاعات اقتصادی و توسعه عدالت مالیاتی، قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ ماده ۱۶۹ مکرر را به مجموع قوانین وضع نمود و اجرای آن را از ابتدای سال ۱۳۹۱ الزامی نمود. و هدف از اجرای آن، دریافت اطلاعات معاملات بین افراد و اطلاعات هر فعال اقتصادی صرفاً از طریق طرف مقابل معامله می باشد. که از طریق سامانه استخراج اطلاعات مالیاتی کلیه اطلاعات مالی در اختیار واحد های مالیاتی قرار می گیرد (سازمان امور مالیاتی کشور، ۱۳۹۳) تا در رسیدگی به پرونده های مالیاتی به منظور